

НАБЛЮДЕНИЕ НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ, ЯНУАРИ 2021 ГОДИНА

През януари 2021 г. общият показател на доверие на потребителите се покачва с 4.1 пункта в сравнение с октомври 2020 година (фиг. 1 от приложението). Повишаване на потребителското доверие се отчита сред населението както в градовете, така и в селата - съответно с 3.1 и 7.6 пункта.

В сравнение с три месеца по-рано мненията на потребителите за настъпилите промени във финансовото състояние на техните домакинства през последните дванадесет месеца (фиг. 2 от приложението) и очакванията им за следващите дванадесет месеца (фиг. 3 от приложението) са благоприятни. Според тях общата икономическа ситуация в страната през последните дванадесет месеца е влошена (фиг. 4 от приложението), докато очакванията им за следващите дванадесет месеца (фиг. 5 от приложението) са по-малко негативни спрямо предходното наблюдение.

Оценките за изменението на потребителските цени през последните дванадесет месеца са по-неблагоприятни (балансовият показател се покачва с 2.7 пункта), като инфлационните очаквания се запазват и за следващите дванадесет месеца. По отношение на безработицата в страната през следващите дванадесет месеца прогнозите се изместват към запазване или незначително намаление, в резултат на което балансовият показател се понижава с 0.9 пункта (фиг. 6 от приложението).

През януари потребителите посочват, че имат известни намерения за извършването на разходи за „покупка на кола“, за „покупка или построяване на жилище (вила)“ и за „подобрения в дома“ през следващите дванадесет месеца. Последната анкета обаче отчита лек спад на общата оценка на настоящата ситуация да се правят разходи за покупка на предмети за дълготрайна употреба¹, като и нагласата на потребителите да извършват такива разходи през следващите дванадесет месеца са по-резервирани (фиг. 7 от приложението).

---

¹ При коментара на отговорите относно покупките (разходите) трябва да се има предвид, че въпросите се задават тримесечно, макар че тези покупки (разходи) се извършват от потребителите през по-голям период от време. Ето защо е нормално преобладаващите стойности на балансите на мненията да са трайно разположени в отрицателната зона на графиките, но значение за икономическия анализ има посоката на движение на балансите на мненията като индикатори за положителна или отрицателна промяна.

Методологични бележки

Изследването е част от хармонизираната програма на Европейския съюз за наблюдения на бизнес тенденциите и наблюдение на потребителите и е представително за населението на 16 и повече години.

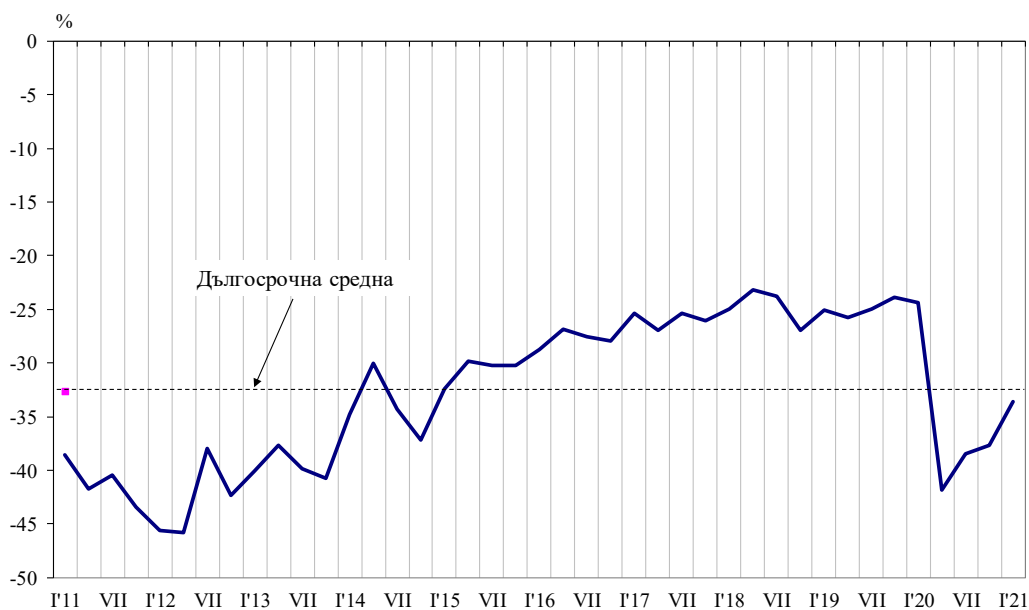
Обект на изследването са лицата на 16 и повече години, методът на подбор - случаен, гнездови и пропорционален на населението по райони, в т.ч. селско/градско население (154 гнезда с по 8 лица в гнездо). Методът на анкетиране е интервю - лице в лице. Анкетата съдържа стандартизирани въпроси, свързани с финансовото състояние на домакинствата, общата икономическа ситуация в страната, инфлацията, безработицата, спестяванията, намеренията за извършване на основни разходи за предмети с дълготрайна употреба и покупка на жилище или кола. Предлаганите варианти на отговор създават възможност за степенуването им от оптимистични през неутрални към песимистични. Балансът на мненията се получава като разлика между относителните дялове на положителните и относителните дялове на негативните мнения със следната особеност: на силно положителното и силно негативното мнение се дава коефициент 1, а на по-умерено положителните и по-умерено негативните мнения - коефициент 0.5.

С резултатите от наблюденията се цели да се улови посоката на изменение на изследваните променливи, в т.ч. в „нивото на доверие“ на потребителите, което, от своя страна, дава възможност да се изследват тенденциите в развитието на общественото мнение по основни икономически процеси и явления.

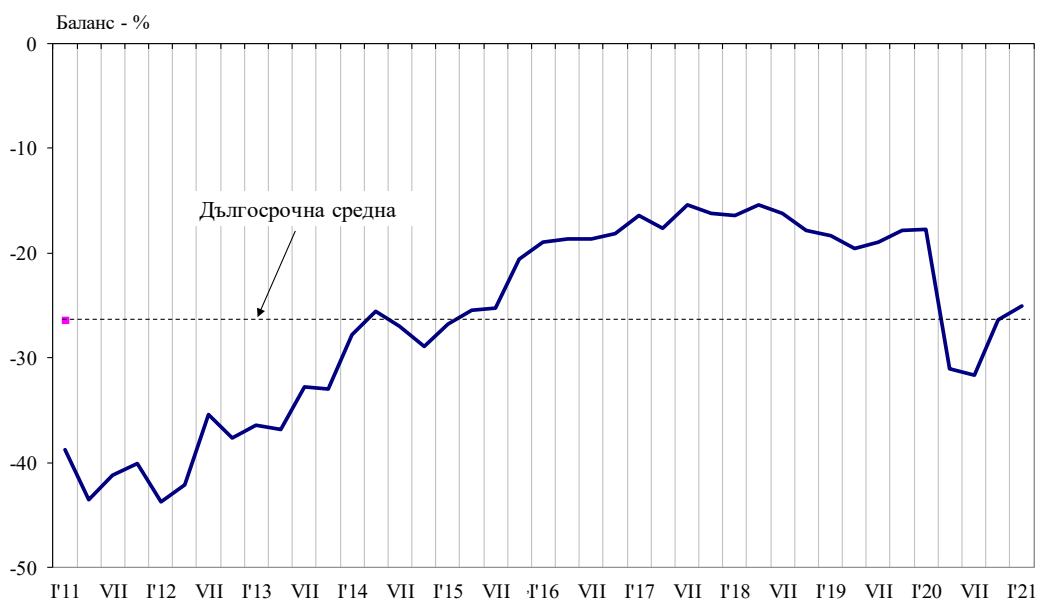
Показателят на доверие на потребителите е средна аритметична на балансите на очакванията за развитието през следващите дванадесет месеца на: финансовото състояние на домакинствата, общата икономическа ситуация в страната, спестяванията на домакинствата и безработицата, като последният баланс се взема с обратен знак.

Приложение

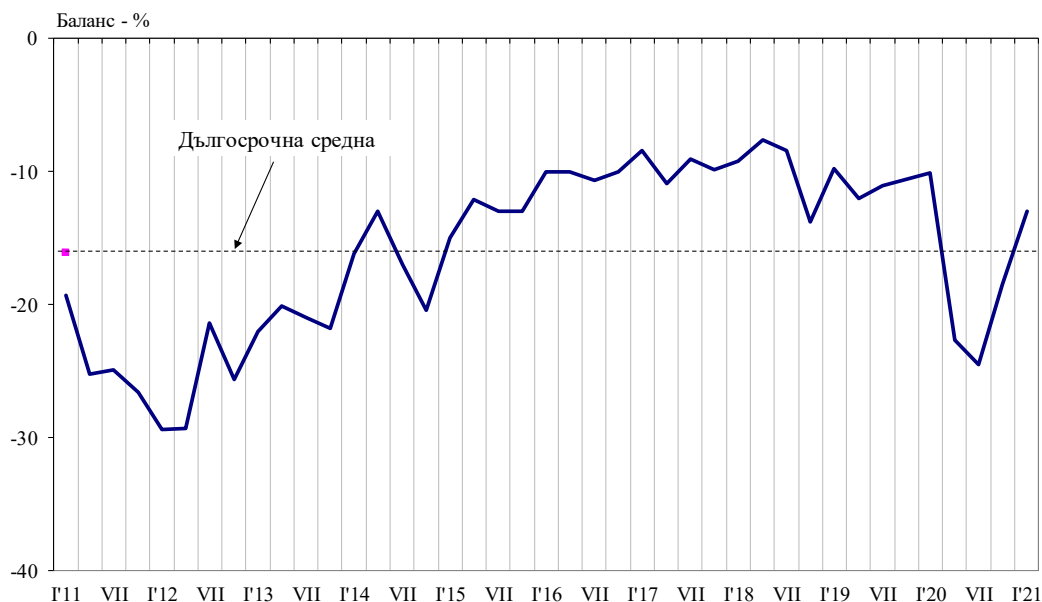
Фиг. 1. Показател на доверие на потребителите

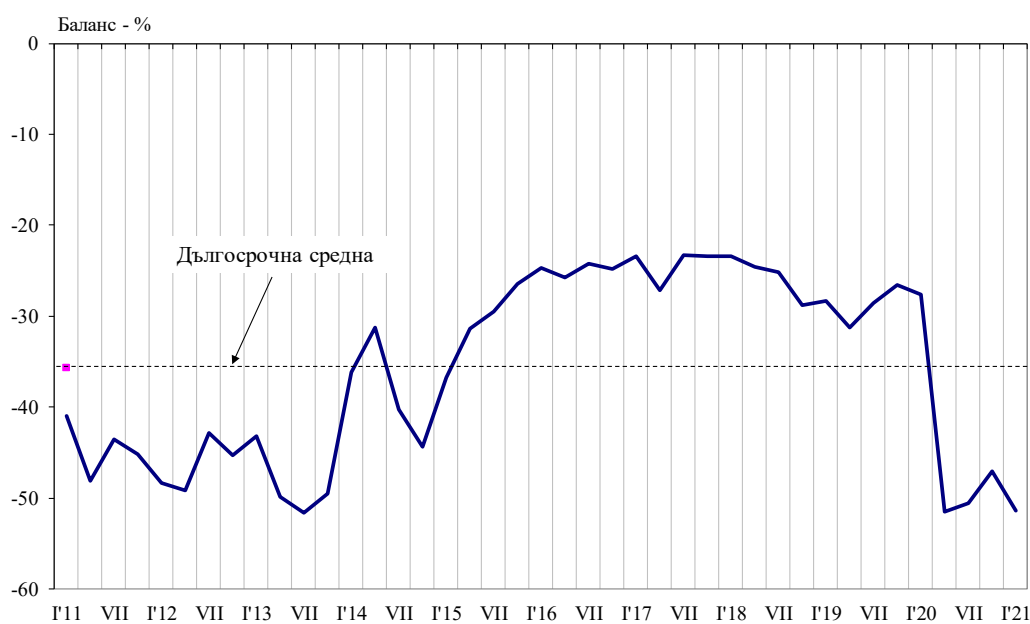
Фиг. 2. Оценка на финансовото състояние на домакинствата през последните 12 месеца

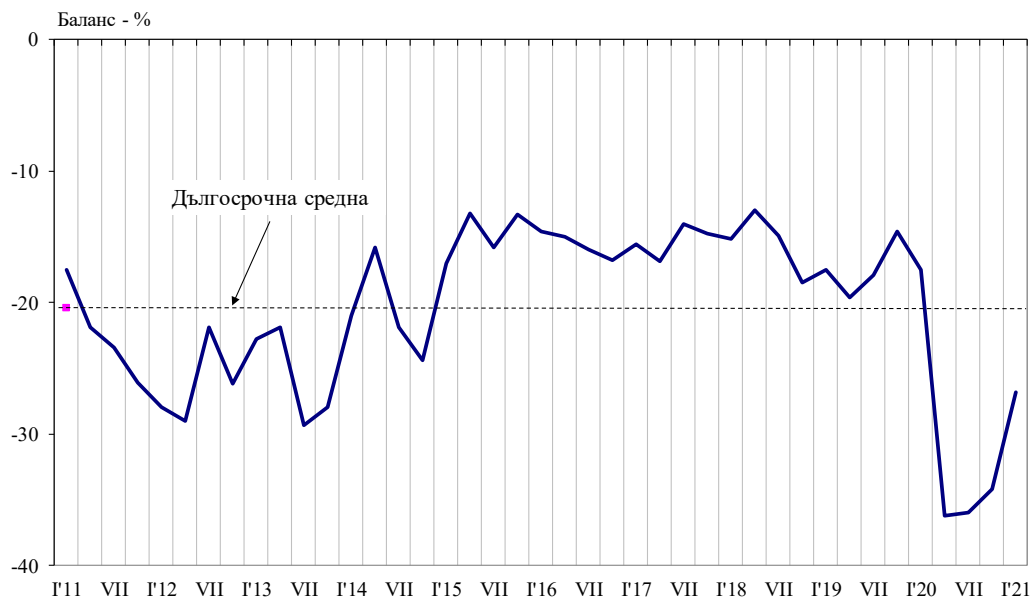
Фиг. 3. Очаквания за финансовото състояние на домакинствата през следващите 12 месеца

Фиг. 4. Оценка за общата икономическа ситуация в страната през последните 12 месеца

Фиг. 5. Очаквания за общата икономическа ситуация в страната през следващите 12 месеца

Фиг. 6. Очаквания за безработицата през следващите 12 месеца

**Фиг. 7. Намерения за извършването на основни разходи
 за предмети с дълготрайна употреба
 през следващите 12 месеца**

